

Usnesení Výboru pro práva cizinců ze dne 20. 1. 2025

k nerespektování judikatury Nejvyššího správního soudu ve věci dočasné ochrany

Výbor pro práva cizinců doporučuje Radě vlády pro lidská práva schválení následujícího usnesení:

Návrh usnesení Rady vlády pro lidská práva

Rada vlády pro lidská práva

1. *upozorňuje* Vládu ČR na opakované nerespektování judikatury Nejvyššího správního soudu (NSS) ve věci žádostí o udělení dočasné ochrany dle zákona č. 65/2022 Sb., zákon o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (“Lex Ukrajina”) ze strany Ministerstva vnitra ČR.

Návrh usnesení vlády

Vláda ČR

1. bere na vědomí usnesení Rady vlády pro lidská práva ze dne XX.XX.XXXX k nerespektování judikatury Nejvyššího správního soudu ve věci dočasné ochrany,
2. ukládá 1. místopředsedovi vlády a ministru vnitra, aby ukončil praxi vyznačování nepřijatelnosti žádostí o dočasnou ochranu žadatelům, na které se v souladu s judikaturou NSS § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina nevztahuje,
3. ukládá 1. místopředsedovi vlády a ministru vnitra, aby došlo k úpravě metodiky a vnitřních předpisů pro pracovníky OAMP tak, aby byla judikatura NSS plně respektována.

Odůvodnění

NSS ve své judikatuře dospěl v nedávné době k závěru, že ustanovení o nepřijatelnosti žádosti o udělení dočasné ochrany podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina, tedy v případě, že o ni cizinec požádal nebo mu byla udělena v jiném členském státě, dopadá pouze na situace, kdy s žadatelem o dočasnou ochranu v ČR probíhá souběžně řízení o dočasnou ochranu v jiném členském státě EU a nebo kdy žadatel o dočasnou ochranu v ČR má již dočasnou ochranu udělenou jiným členským státem. Ustanovení o nepřijatelnosti tedy nelze aplikovat na cizince, kteří dočasnou ochranu v jiném členském státě pozbyli, nebo žádost sice podali, ale řízení o ní bylo v jiném členském státě zastaveno, nebo jim dočasná ochrana udělena nebyla (rozsudky NSS č. j. 10 Azs 151/2024-28 ze dne 31. 10. 2024, č. j. 3 Azs 167/2023-35 ze dne 29. 11. 2024 a č. j. 9 Azs 223/2024-21 ze dne 17. 12. 2024). Účelem ustanovení o nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina je procesně zabránit tomu, aby o žádosti téhož cizince běželo

současné řízení v ČR a dalším členském státě, nebo aby byla cizinci poskytována dočasná ochrana v ČR a v dalším členském státě (NSS č. j. 10 Azs 151/2024-28 ze dne 31. 10. 2024 - právní věta).

Někteří z těchto cizinců, kterým byla v minulosti nepřijatelnost žádosti dle výše jmenovaného ustanovení vyznačena, se proto v posledních měsících obrátili opětovně na správní orgány s novou žádostí o udělení dočasné ochrany. K té připojili potvrzení z jiného členského státu EU, že řízení o udělení dočasné ochrany v něm již neběží, nebo že dočasná ochrana zanikla, a argumentovali výše uvedenými rozsudky. I přes to jim byl na přepážkách Krajských asistenčních center pomoci Ukrajině (KACPU) formulář žádosti vrácen s vyznačením nepřijatelnosti nebo byli bez dalšího posíláni pryč (např. č. j. OAM-0419245/DO-2024 ze dne 10. 12. 2024, rovněž řízení před MS v Praze sp. zn. 15 A 114/2024).